

༡༡། །གནམ་ཚོས་རྫོགས་ཆེན་སངས་རྒྱས་ལག་འཆང་གི་སྒྲོན་

སི་ཁྲོན་དཔེ་སྒྲུན་ཚོགས་པ། སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་།

图书在版编目 (CIP) 数据

巧解佛道: 藏文 / 噶玛乔美等著. — 成都: 四川民族出版社,
2007. 1

ISBN 978-7-5409-3390-6

I. 巧... II. 嘎... III. 佛教—哲学思想—研究—藏语
IV. B94

中国版本图书馆 CIP 数据核字 (2007) 第 013678 号

巧解佛道 (上)

美菊多吉和格桑西绕 著

出 版 人: 罗 勇

策 划: 阿亚斯德

责任编辑: 扎 西 白玛次成

封面设计: 格桑多吉

技术设计: 扎 西 白玛次成

出版发行: 四川出版集团 四川民族出版社

地 址: 成都市三洞桥路 12 号

印 刷: 四川嘉创印务有限责任公司

成品尺寸: 148mm×210mm

印 张: 9.875

字 数: 136 千

版 次: 2007 年 1 月第一版

印 次: 2007 年 1 月第一次印刷

印 数: 1~5800 册

书 号: ISBN 978-7-5409-3390-6

定 价: (1~3 册) 65.00 元

སྤྱི་ཁྱབ་གཙོ་འཛིན་པ། དར་ཐང་སྤྱལ་སྤྱི་མཐུན་སྤྱི།
དཔེ་སྤྱི་གཤམ་འཁུར་པ། བཟླ་ཤིས། བསྐྱེད་ཆུ་ཁྱེད་མཁས།
མཁུན་ཤོག་འཆར་འགོད་པ། སྤྱལ་བཟང་དོ་རྩེ།

སྤྱི་ཁྱབ་ཆུ་ལ་བ་དཔལ་ལུ་ལ་བའི་རི་ཚོས་གསུམ་གྱི་བྲིད་ཡིག {སྤོན་འགོ།}

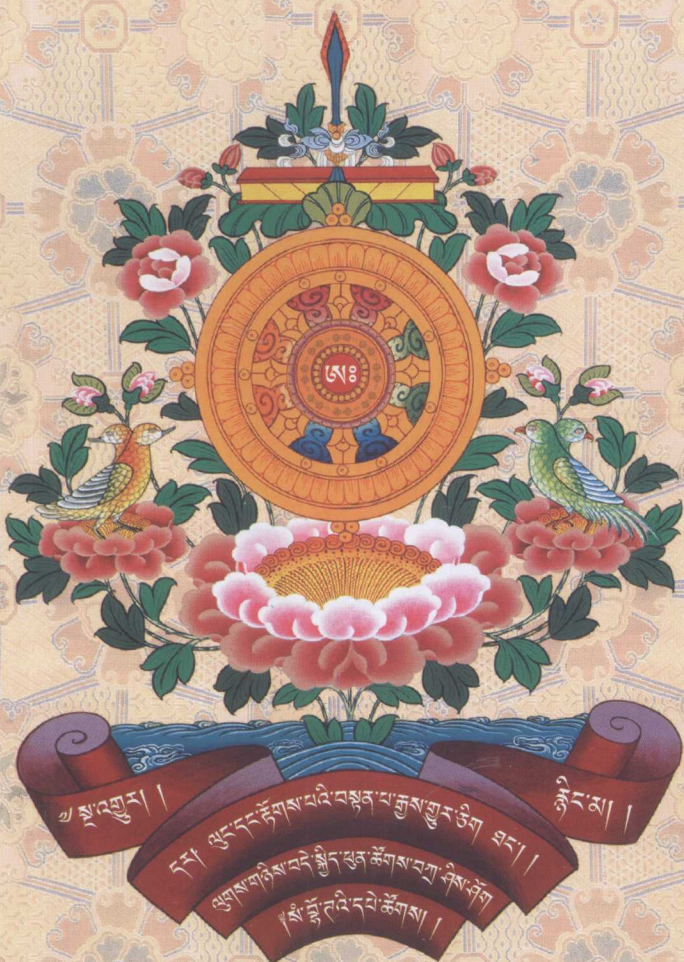
གནས་ཚུལ་མི་ཁྱུང་དོ་རྩེ་དང་ཀུན་བཟང་ཤེས་པ་གྱིས་མཛད།

སི་ཁྱོན་དཔེ་སྤྱུན་ཚོགས་པ་དང་།
སི་ཁྱོན་མི་རིགས་དཔེ་སྤྱུན་ཁང་གིས་པར་དུ་བསྐྱུན་ནས་བཟུམ།
སི་ཁྱོན་ཅ་ཁྱོང་པར་འདེབས་འགན་འཁྱིལ་ཆོད་ཡོད་ཀྱང་སེས་དཔར།
༡༠༠ལྟེ་འེ་ལྷ། ༡ བོར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྐྱིགས།
༡༠༠ལྟེ་འེ་ལྷ། ༡ བོར་པར་ཐེངས་དང་པོ་དཔར།

པར་གྲངས། ༡-༥༥༠༠

དཔེ་རྟགས། ISBN 978-7-5409-3390-6

དཔེ་རིན་སྒོར། (པོད་ཀྱི་མུ་མོ་) ༤༠.༠༠

༣༣། །ཐུ་འབྲུར་དཔལ་ལྷལ་དར་ཐང་གཞན་ཅན་ལྷ་རིག་སྒྲོ་ཁྲི་འཛི་དཔེ་ཚོགས།

Nyingma Palyul Lineage Series of Sambohata Five Sciences for
Tarthang Benefiting Others

密宗寧瑪白玉
達唐利他桑布紫五明學叢書

མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ། སངས་རྒྱལ་བུང་སེམས་དཔག་ཏུ་མེད་པས་བསྐྱེད་
ཀུན་བཟང་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ། བདག་ནི་ཅེ་གཅིག་ཡིད་གྱིས་སྦྱབས་སུ་མཆི།

ཤུད་པུ་དབལ་སེང་རོམ་ཡུལ་སྲིད་པ་བཟུང་། །ཅུ་གསུམ་ཞལ་གཟིགས་གནམ་ཚོས་སྒྲན་བརྒྱད་སྟེལ། །

ཕྱིན་རྒྱབས་སྟོབས་ཀྱིས་གཞན་ཕན་བསམ་མི་བྱའ། །སྤུལ་སྤུམི་འགྱུར་དོན་རྩིས་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཡུལ་བ་བྱང་རྒྱལ་ན་མ་འཕྱུལ་མདོ་ཁམས་སུ། །རྩོམ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པའི་ཅུལ་ཆེན་རྩོགས། །

འོད་གསལ་རྩོགས་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་སྤེལ། །རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

དཔེ་སྐྱོན་གསལ་བཤད།

བསེལ་ལྷན་གངས་རིའི་ཕྱོདས་འདྲིར་སྤྱི་ཕྱིར་རིམ་བཞིན་བྱོན་
པའི་མཁས་གྲུབ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རབས་རིན་ཐང་གཞལ་དུ་མེད་
པ་གཞན་ལ་ངོམ་རིན་ཆོག་པ་རྣམས་པར་སྐྱོན་དང་འགྲེམ་སྒྲེལ་བྱེད་སྐྱོན་
རྗེས་འཇུག་གི་སྒྲོབ་འབངས་རྣམས་ཀྱི་བགོ་སྐྱེལ་དང་ལས་འགན་ཡིན་པ་
གཤམ་དགོས་མོད། དེས་ན་སྐྱབ་བརྒྱད་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་བརྒྱད་པའི་
གསེར་ཐག་མ་ཆད་པ་དང་། རྩོན་བྱོན་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་རྒྱུན་རི་
བཞིན་འཆད་ཚུངས་ཆོས་གསུམ་བྱེད་དགོས་ན། གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་སྤྱི་ཕྱིར་
བྱོན་པའི་མཁས་གྲུབ་གསེར་རིའི་འཕྲེང་བ་ལྟ་བུའི་གསུང་ཆོགས་རྣམས་
རྒྱུན་མ་ཉམས་པར་དར་སྒྲེལ་བྱེད་སྐྱོན་ནི་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་ཞིག་རེད།
འདྲིར་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་ཡག་སང་ཆེན་སྤྱི་འགྱུར་རྒྱལ་
བ་དཔལ་ཡུལ་པའི་མེ་ཉོག་ཕོག་པའི་ལྟ་སྐྱེལ་གཏེར་ཆེན་མི་གྱུར་རྩོ་རྗེ་དང་
མཁས་གྲུབ་ཆགས་མེད་ཡབ་སྲས་སོགས་ཀྱི་གསུངས་། རྩོན་འགྲོ་དང་།

ཅ་རྒྱུད། རྫོགས་ཆེན་རྣམས་བརྒྱུད་པའི་གསེར་ཐག་མ་ཆད་པར་རྒྱལ་བ་
 དཔལ་ཡུལ་པའི་འཆད་ཉན་དང་སྒོམ་སྒྱུབ་ཀྱི་མཐིལ་མཛད་བཞིན་ཡོད་
 བའང་། མ་འོངས་པའི་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འཆད་ཉན་སྒོམ་སྒྱུབ་
 མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་དམིགས་ནས་ད་ལམ་ལྟ་
 འགྱུར་དཔལ་ཡུལ་གཞན་པན་ལྟ་རིག་སྤྱོད་ཀྱི་དཔེ་རྒྱུར་སྒྱུབ་
 ཆོགས་པ་ནས། རྫོགས་འགྲོ་དང་། ཅ་རྒྱུད། རྫོགས་ཆེན་རྣམས་སྒྱུ་གསུམ་
 གྲངས་ལྟན་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྒྱུ་སྒྲིག་དང་པར་བསྒྱུན་ཁུས་པ་ཡིན། ཐེངས་
 འདྲིར་པར་སྒྱུན་བྱེད་སྒྲོགས་ལ་ཐུགས་ཁུར་དང་མཛུབ་སྟོན་བྱེད་མཁན་ནི་
 ལྟུངས་རྗེ་ལྟ་སྒྱུལ་སྒྱུ་འབྲེང་གསུམ་པ་ཨོ་རྒྱན་གར་དབང་ཉི་མ་དཔལ་
 བཟང་པོ་མཆོག་དང་། གྲུང་ཁང་མཆོག་སྒྱུལ་ཐུབ་བསྟན་དཔལ་བཟང་
 རིན་པོ་ཆེ། བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་མཁན་ཆེན་ཤེས་རབ་རིན་པོ་ཆེ།
 དར་ཐང་མཁན་པོ་རྡོ་རྗེ་ལྟན་པོ། མཁན་པོ་བདུ་གར་དབང་། ཆོས་ཀྱི་
 མཆེད་པོ་འཇམ་དཔལ་ཉི་མ་བཅས་ཀྱིས། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་སྒྱུ་
 དལ་ལ་མ་འཛེམས་པར་བཀའ་སློབ་ཐུགས་ཁུར་གང་མཆོམས་གནང་ཡོད་
 པ་དང་། གཞན་ཡང་ཞབས་འདེགས་པ་དག་བསྟེན་ཨོ་རྒྱན་དང་། སི་ཁྲོན་

མི་རིགས་དཔེ་སྒྲུབ་ཁང་གི་བོད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུ་སྒྲིག་ཁུངས་པ་རྣམས་དང་
 བྱེད་པར་དུ་ཡུལ་འགྲུལ་དཔལ་ཡུལ་དང་ཐང་གཞན་པན་ལུ་རིག་སྤྱོད་
 འཁོར་དཔེ་རྒྱུ་སྒྲིག་ཚོགས་པའི་སྒྱུ་བདག་རྣམས་ལ་སྤྱིར་ཐག་པ་
 བས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལྟ་བུ་ཡིན། ད་ལམ་གཟིགས་པ་པོ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་སྒྱུ་
 ལམ་དུ་འབྱལ་བའི་སྒྲུ་གསུམ་གྲངས་ལྟན་ཀྱི་དཔེ་ཚོགས་དེ་བ་གཟུགས་མ་
 འདི་དག་ནི་གོང་ཁུངས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་རམ་འདེགས་མི་སྤྱིའི་ཐུགས་ཁུར་
 དང་མཛུབ་སྟོན་ལ་བརྟེན་ནས་པར་སྒྲུབ་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་། དེས་ན་
 གཟིགས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་ལ་དོ་གལ་ཆེར་མཛད་ནས་འཆད་
 ཉན་སྒོམ་སྒྲུབ་རྒྱུ་ལྟན་དུ་གནང་བར་བཀའ་དྲིན་མི་ཚུང་བར་ལྟ། དེ་བ་
 འདི་གསུམ་ཀྱི་མ་དཔེ་སྒྲུག་སངས་ཤིང་པར་ལས་གཞན་མ་རྟེན་པས་མ་
 དཔེ་ནག་འབྲམས་སུ་སོང་ནས་འབྲུ་མི་གསལ་བ་དང་དུས་རབས་དུ་མ་
 བཟུལ་བའི་དཔེ་རྒྱུ་སྤྱོད་སོང་གཤིས་བརྟེན་ཆད་འགའ་ལ་ཡིད་འཛོག་མི་
 ཐུབ་པའང་མང་། དཔེར་ན་ཅ་རྒྱུ་འཕྲུལ་འཁོར་ཞེས་པ་དེ་གཞུང་འདིར་
 འབྲུལ་འཁོར་ཞེས་རྒྱུ་གཏན་དུ་འཁོད་འདུག་པ་བཅས་ལ། ཟན་རབས་
 གྲོ་ལྟན་འགའ་ཞིག་གིས་ཚིག་འདི་རིགས་བརྒྱུད་པའི་དཔེ་རྒྱུ་ཡིན་པས་

ལུ་བཙེས་ཀྱི་སེལ་མ་ལུགས་ནའང་འགྲིག་གམ་སྒྲམ་ཞེས་གསུང་འཕྲོས་
ཙམ་རེ་ཡང་བྱང་བས། དེའི་གས་ཀྱི་ཚིག་རྣམས་རང་སོར་བཞག་ཐོག་གང་
ལྟོགས་ཀྱིས་ལུས་དག་བྱས་ཡོད་ནའང་། ལྷག་ཆད་ནོར་འཁྲུལ་གང་མང་
མཆིས་ངེས་པས། མཁྱེན་རྒྱ་ཡངས་པའི་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་ནོར་
བཙེས་འཁྲུལ་སེལ་གནང་བར་བཀའ་བྲིན་མི་རྒྱུད་བར་ལྷ་ལྷ། ཐོས་བསམ་
ཀྱི་ཤེས་རྒྱ་རྒྱུད་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཀྱི་དབུལ་བའི་མུ་ཏོ་བ་དར་ཐང་སྤུལ་མིང་
འཛིན་པ་ཨུ་སི་རྟོ་ནས།

༡༡། །གཏེར་སྟོན་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་གནམ་

ཆོས་མི་འགྱུར་དོ་རྗེའི་རྣམ་ཐར།

གཏེར་སྟོན་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་གནམ་ཆོས་མི་འགྱུར་དོ་རྗེ་ནི།
སྟོན་ཆོ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པའི་སྐྱ་
མཆེད་ཀྱན་དགའ་བོ། བོད་དུ་སློབ་དཔོན་པདྨའི་དངོས་སློབ་རྗེ་
འབངས་ཉེར་ལྔའི་ནང་ནས་བེ་རོ་ཙ་ནའི་སྐྱ་ཡི་སྦྱུལ་པ། ཤུད་ཐུ་
དཔལ་སེང་གསུང་གི་སྦྱུལ་པ། ལང་གྲོ་དཀོན་མཆོག་ཐུགས་ཀྱི་
སྦྱུལ་པ། ལྷ་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་སྦྱུལ་པ། དཔལ་གྱི་དོ་རྗེའི་
ཕྱིན་ལས་སྦྱུལ་པ་སྟེ། སྟིགས་མའི་དུས་འདིར་སངས་རྒྱས་པ་ལྟ་
བུར་སྦྱུལ་པའི་གཏེར་ཆེན་མི་འགྱུར་དོ་རྗེ་སྟེ། པདྨ་བཀའ་ཡི་ཐང་
ཡིག་ལས། གཏེར་སྟོན་མི་འགྱུར་དོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་འབྱུང་། །ཐམས་ཀྱི་
ཚུགས་ཀྱི་གཏེར་ཁ་བརྒྱལ་དབང་ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་རྩ་སྤྱིང་
པ་སངས་རྒྱས་སྤྱིང་པ། བདུད་འདུལ་དོ་རྗེ་སྟགས་ཀྱི་གཏེར་ལུང་

གིས་ཟིན་པ་དེ་ཉིད། སྤྱི་ལོ་༡༩༧༧རབ་བྱུང་༡༡པའི་གིང་མོ་བྱ་ཡི་
 ལོར། མདོ་ཁམས་ཟལ་མོ་སྐང་གི་བྱེ་བྲག་ངོམ་སྟོན་དུ་བཞུགས་ལི་ཙ་
 བའི་རིགས། བོད་ཀྱི་ཚོས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་གདུང་བརྒྱད་ཡབ་མཐོན་
 བོ་ཆེ་བརྟན་དང་། ཡུམ་བསོད་ནམས་མཆོ་བྱུང་གི་སྲས་སུ་འབྱུངས།
 གསུང་འབྱོན་སྤྱབ་ཙམ་ནས་སྟོན་གནས་རྗེས་དྲན་དང་སྐྱེས་རབ་
 སྐོར་མང་དུ་གསུང་། ལྷ་རུ་སྟོ་ལྷན་མཆོག་སྟེད་དངོས་སུ་ཞལ་
 མཇལ་ནས་འབྲི་སྟོག་སོགས་བདུ་བརྟན་པ་ཙམ་གྱིས་མཐེན། ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མས་ལུང་བརྟན་པ་ལྟར་དགྲུང་ལོ་བཅུ་ཉི་ཐོག་
 མཁས་གྲུབ་ཀྱིས་ཆགས་མེད་དང་མཇལ་ནས་སྤྱི་ལོ་འགྱུར་བཀའ་
 གཏེར་དང་། གསར་རྟེན་གི་གདམས་པ་མང་དུ་གསལ། དགྲུང་ལོ་
 བཅུ་གཅིག་དུས་སྤྱི་མཚམས་བཅད་རྒྱར་བཞུགས། ཅུ་གསུམ་
 དཀྱིལ་འཁོར་རབ་འབྱམས་ཀྱི་བསྟེན་སྤྱབ་མཛད་སྐབས་འོད་
 དཔག་མེད་ཨོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སོགས་ཅུ་བ་གསུམ་ཀྱི་
 ལྷ་ཆོགས་དཔག་རྟེན་མེད་པ་ཞལ་མཇལ་ཞིང་། མ་མཐོན་སོགས་སྤྱང་

མ་རྣམས་དགུས་པའི་ཞལ་སྟོན་ཅིང་སྤང་མར་ཁས་སྤང་། རྒྱུ་དཔེ་
 མར་འཛིན་པས་སྒྲ་བ་སྒྲ་གཙན་ལས་ཐར་བ་སྟོན་གྱི་བསྐྱལ་བ་
 མང་པོའི་སྒྲིས་རབས་མཁུན་ཞིང་གཞན་སེམས་ཐོགས་མེད་དུ་
 གཟིགས། ཟུང་པར་དུ་དགྲུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ནས་གནམ་ཆོས་
 ཐུགས་གྱི་གཏེར་ཁ་དོལ་ནས་ཆོས་སྒྲ་ཀུན་ཏུ་བབང་པོས་བད་ཡི་སྟོ་
 བས་དབང་བསྐྱར། ལོངས་སྒྲ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཉམས་གྱི་སྤང་
 བར་དབང་རྒྱས་པ་བརྩུལ། སྤུལ་སྒྲ་པདྨ་འབྱུང་གནས་དངོས་སུ་
 མཇལ་ནས་དབང་བསྐྱར་ཞིང་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས། ཅ་བ་གསུམ་གྱི་ལྷ་
 ཆོགས་ཐམས་ཅད་རིམ་པ་བཞིན་ཞལ་གཟིགས་ནས་རང་རང་
 གི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་ཆོགས་བཅས་རིམ་པར་གསུངས། བྱེ་བྲག་
 ཏུ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འགྲོ་འདུལ་ཞལ་ཡང་ཡང་མཇལ་ཞིང་རྫོགས་
 པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ལག་འཁར་གི་ཅ་ཆོག་རེ་དང་འབྲེལ་བ་རེ་
 བཅས་ཉིན་རེ་བཞིན་གསུངས། དེ་བཞིན་གནམ་ཆོས་ཐུགས་གཏེར་
 དགོངས་གཏེར་སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོའི་ཆོས་བརྩམ་པ་དོ་རྗེའི་སྤྱིང་པོ་

སོགས་པོད་བཅུ་གསུམ་བཞུགས། གནམ་ཚོས་ནི་བཀའ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ལྷ་སོ་སོའི་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་བཀའ་ཡིན། གཏེར་མ་ཡང་ཡིན་
 ཏེ་བླགས་ཀྱི་གཏེར་ཁ་ཡིན། ས་ལ་མ་བརྟེན་པར་གནམ་ལས་ངོལ་
 བས་གནམ་ཚོས་ཡིན། ཞལ་ནས་སྟོན་དུ་བརྒྱད་པས་དག་སྒྲུང་སྟོན་
 བརྒྱད་ཡིན་ཏེ། རིག་འཛིན་དགོངས་པའི་སྡེ་འཁོར་མིག་ལས། བཀའ་
 ཡིན་གཏེར་ཡིན་དག་སྒྲུང་ཆེ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་
 ཚོས་བདག་ལས་ཅན་སྟོབ་མ་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་ཆགས་མེད་དང་། རྗེ་
 དུང་པ་སྐུལ་སྐུ་བདེ་ལེགས་སྟིང་པོ་གར་དབང་དགོན་མཆོག་
 བསྟན་འཛིན་མི་དབང་བཀྲ་ཤིས་དར་མ་བསྟན་སྦྱངས་སྐུ་པོ་ལྷ་ཁ་
 སྐུལ་སྐུ། དཔལ་ཡུལ་རིག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་སོགས་ལུང་
 ཟིན་གྱི་སྟོབ་མ་མང་དུ་བྱོན། འོག་མིན་ཀུའི་འདུས་སྡེ་དང་དཔལ་
 ཡུལ་དགོན་རྩ་ལག་སོགས་གངས་ཅན་མཐའ་དབུས་ཀུན་ཏུ་བྱུང་
 པར་གྱུར། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༧དགུང་གངས་༢༩ཐོག་ཐུགས་སངས་དགོན་
 བས་བཞུགས་སྐབས་ནག་པ་ལྷ་བའི་ཚོས་༡༩ཀྱི་དགོངས་མོར་

དགོངས་པ་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་གཟེགས། ཐུགས་དམ་ཉིན་གསུམ་
རིང་བཞུགས། ཉམ་མཁའ་ཤིན་ཏུ་དྲངས་ཤིང་འཇའ་དང་འོད་གྱི་
གུར་ཐུབ་པ་དང་ཐུགས་ལྡགས་མ་ཉམས་པར་བཞུགས་ཤིང།
གདུང་རུས་ལ་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡིག་འབྲུ་རང་བྱོན་པ་སོགས་ངོ་
མཚར་བའི་ལྷས་ཀྱན་གྱི་མཐུན་སྣང་དུ་ཤར་རོ། །ཐོགས་ཆེན་སངས་
རྒྱས་ལག་འཆང་འདི་ཉིད་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཡང་རྒྱལ་བ་དབལ་ཡུལ་
བའི་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐིལ་དུ་གནང་དང་གནང་བཞིན་པ་ལགས།
ཞེས་བའང་དབལ་སྤྱལ་མུ་ནི་ལྷ་དྲས་སོ། །